

ZA ZELENO SUTRA NAŠE DJECE!

...i ti činiš razliku!

Spašavanje prirode

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnog razvoja
i fondova Europske unije

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

**EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI**

Izradu ove publikacije sufinancirala je Europska unija iz Kohezijskog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Grada Pazina.

Impresum

Autor teksta: Martina Komerički

Ilustracije: Biljana Šafaržik

Lektura i korektura: Anita Filipović

Stručni suradnik: Dinko Đurđević

Tisak: Tiskara Zelina

Naklada: 750 komada

The background features soft, watercolor-style blue clouds against a white background. In the bottom corners, there are stylized green hills with several leaves of varying sizes and shapes, some with visible veins.

*Spašavanje
prirode*

„Buđenjeeeee!!!“ zaorio se kućom tanašni glasić sestriće Kiare. „Ajmo svi na noge! Danas idemo na izlet!!!“ Kiara je bila toliko uzbuđena zbog izleta da je u ranu zoru krenula tapkati bosim nožicama po kući i buditi ostale ukućane.

Kroz par minuta svi su bili na nogama. Mama i tata pripremali su doručak, a Vito i Kiara su već hipnotizirano gledali crtiće na TV-u.

Mama je počela peći jaja i miksati voće za sok, a tata je kuhao kavu. „Dođi Kiara da ti objasnim kako ću rasporediti ovaj otpad“, pozvala je mama Kiaru kako bi je odlijepila od crtića. „Koru od banane i ostalog voća kojeg sam ogulila, zajedno s ljuskom od jaja i talogom od kave, stavit ćemo u onu kantu koju kasnije nosimo djedu i baki za kompost“, objasnila je mama.

„Joj mama, znam ti ja to sve iz crtića. Ti misliš da su crtići gubljenje vremena, ali ima i pametnih stvari u njima“, vragolasto se nasmijala Kiara sretna što zna već sve o kompostiranju.

„Dobro pametnice moja. Znaš li onda i gdje ide prazna kartonska kutija od jaja?“

„U plavi spremnik za papir i karton!“ proderao se s druge strane sobe Vito koji je na pola uha slušao njihov razgovor. „Ali prvo ćemo Kiara i ja malo skakati po njoj da ju spljoštimo kako bi bila tanja“, komentirao je Vito koji je već vidio tatu kako pokušava smanjiti količinu otpada stanjujući kutije kako bi stale u kantu.

„Bravo!“ pohvalila ih je mama: „Doručak je gotov!“

Pogledala ih je i pokazala rukom u smjeru postavljenog stola.

“Mama, mogu li kada pojedem doručak malo s dečkima ispred kuće igrati nogomet?” priupitao je Vito gledajući u poruku na mobitelu koju mu je poslao Karlo.

“Možeš, samo nakratko jer idemo na izlet”, mama je zabrinuto gledala hoće li se dići prije nego li je sve pojeo jer nije voljela bacati hranu.

Vito je pojeo munjevitom brzinom i brže bolje istrčao iz stana kao da kasni na utakmicu Lige prvaka. No, niti deset minuta kasnije netko je histerično pritiskao zvono.

“Tko je?” upita mama zbunjeno. “Ja sam mama, otvori mi vrata!” čuo se s druge strane uplakani glas.

Vito je ušao u hodnik stišćući ruke preko očiju da mu se ne vide uplakane oči. “Mama, oprost, pao sam i poderao hlače. Stvarno nije bilo namjerno”, prestravljen je ridao čekajući maminu reakciju.

“Hmm...jesu li ti koljena čitava?” mama se na njegovo čuđenje nježno zagledavala u koljena koja su virila kroz ogromnu poderotinu na hlačama. “Nema krvi, samo su se hlače poderale kada sam proklizao i pao”.

“To je važno. Šteta za hlače jer su nove, ali što je tu je. No imam super ideju. Mogu ih skratiti i napraviti od njih kratke hlače za ljeto. Što misliš o tome?” nježno ga je priupitala.

Vito se i dalje čudio kako to da se mama nije ljutila. Prošli tjedan se to isto dogodilo Marku i njegova je mama bila jako ljuta na njega, čak je završio u kazni.

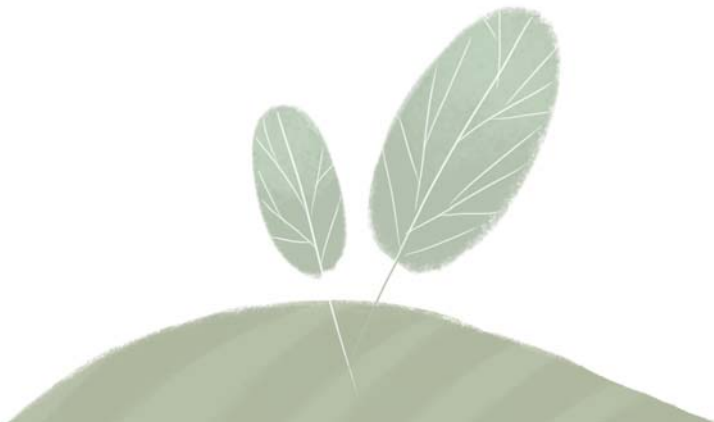
“Ostatak od hlača stavit ćemo u spremnik za recikliranje stare odjeće. Tako nećemo stvoriti nikakav otpad, a ne moram ti kupovati nove hlače za ljeto”. rekla je mama. Vito je prestao plakati i oni su se čvrsto zagrlili zadovoljni što su pronašli rješenje za sve.

Za to vrijeme tata je bio u dućanu pa je propustio najzanimljiviji dio jutra.

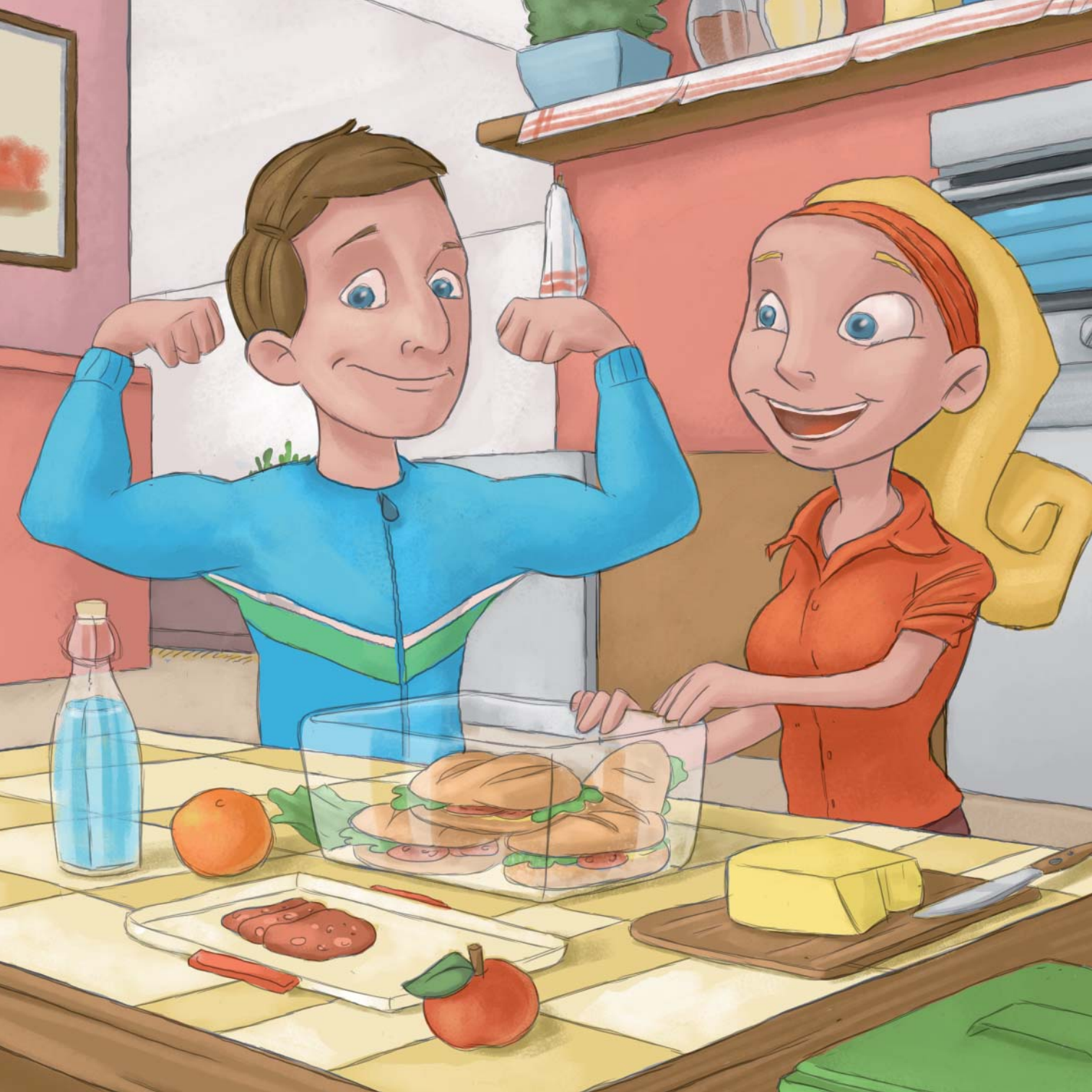
“Tata, tata!” čim ga je čula na vratima Kiara je dojurila i u jednom mu dahu ispričala što se dogodilo dok ga nije bilo. Tata Luka ju je pažljivo saslušao, a onda krenuo otpakirati platnene vrećice pune hrane i kućnih potrepština.

“Uzeo sam samo dvije platnene vrećice. No, naravno da sam opet kupio više nego što sam planirao. Trebao bih imati popis i kupovati baš po njemu. Najviše mi je žao što sam u dućanu morao kupiti vrećicu, a oni su imali samo plastične. Jučer smo gledali dokumentarac o bačenoj plastici u moru i kako su ljudi zagadili zemlju pa me srce boljelo dok sam kupovao tu plastičnu vrećicu. Drugi put ću uzeti bar četiri platnene vrećice pa neka se nađe! Ili još bolje uzet ću mamin popis i kupiti samo potrebne stvari pa mi dodatne vrećice neće niti trebati”, tata se zadovoljno nasmiješio nakon što se porazgovarao naglas sam sa sobom.

“Luka, jesi li kupio sve što nam je potrebno za izlet? Ja bih da krenemo uskoro dok je još ovako lijepo vrijeme”, mama je sa zanimanjem gledala tatu i sadržaj vrećica koje je on baš raspakiravao.

“Jesam draga! Sve što si mi rekla, a i više od toga. Složi nam sendviče pa možemo krenuti”.

Mama je uzela peciva, šunku i sir te počela slagati sendviče. “Neću ih zamatati u aluminijsku foliju. Nema smisla da radimo dodatni otpad. Stavit ću ih sve u jednu vakuum posudu za hranu i uzeti svakome po jednu salvetu. Vodu ću natočiti u onu našu staklenu bocu. Hoće li ti sve to biti teško nositi u ruksaku?” priupitala je slažući sendviče i tražeći tatu pogledom po sobi.

“Neće! Ne brini, imam ja jaka leđa”, tata se pojavio u kuhinji i nasmijao pokušavajući odglumiti Popaja pokazujući svoje mišiće.

Svi su bili spremni s ruksakom punim sendviča, voća i vode pa su krenuli u šumu koja se nalazila desetak minuta hoda od njihove kuće. Sunce je baš lijepo grijalo taj dan, ali su se oni pripremili i za svježinu koja će ih sigurno zateći u šumi. No, prvih par koraka u šumi nije ih iznenadilo zbog svježine nego se ispred njih ukazala ogromna količina raznog otpada. Tu je bilo svega: starih guma, željeza, odbačenih stolaca i dijelova ormara. Kao da je netko stvari s tavana izbacio na tu hrpu u šumi.

“Ajme, što je ovo?” uzviknula je zaprepaštena Kiara prstom upirući u hrpu glomaznog otpada.

“Glomazni otpad koji je trebao završiti u reciklažnom dvorištu!” rekao je tata. „Ovome tu sigurno nije mjesto!” zabrinuto će mama: „Taj otpad je netko tu nemarno bacio!”

“Zašto ljudi to rade?” pitao je Vito.

“Ne razmišljaju o tome koliko je to štetno za biljke i životinje u šumi, ali i za ljude. Sav otpad koji je tako odbačen ispušta u zemlju štetne tvari koje onda idu u vodu za piće”, tata je ljutito odgovorio.

“Tata, možemo li mi to nekako popraviti? Što da radimo kako bismo pomogli šumi?” upitala je zabrinuto Kiara.

“Smislit ćemo nešto kada se vratimo kući”, rekao je tata i nastavio nevoljko hodati dublje u šumu. Sve ih je bilo pomalo strah što će još zateći na putu. No, to je bila jedina hrpa otpada na koju su naišli. Uz put su još vidjeli poneku odbačenu limenku, plastičnu bocu i vrećice koje su zajedno pokupili.

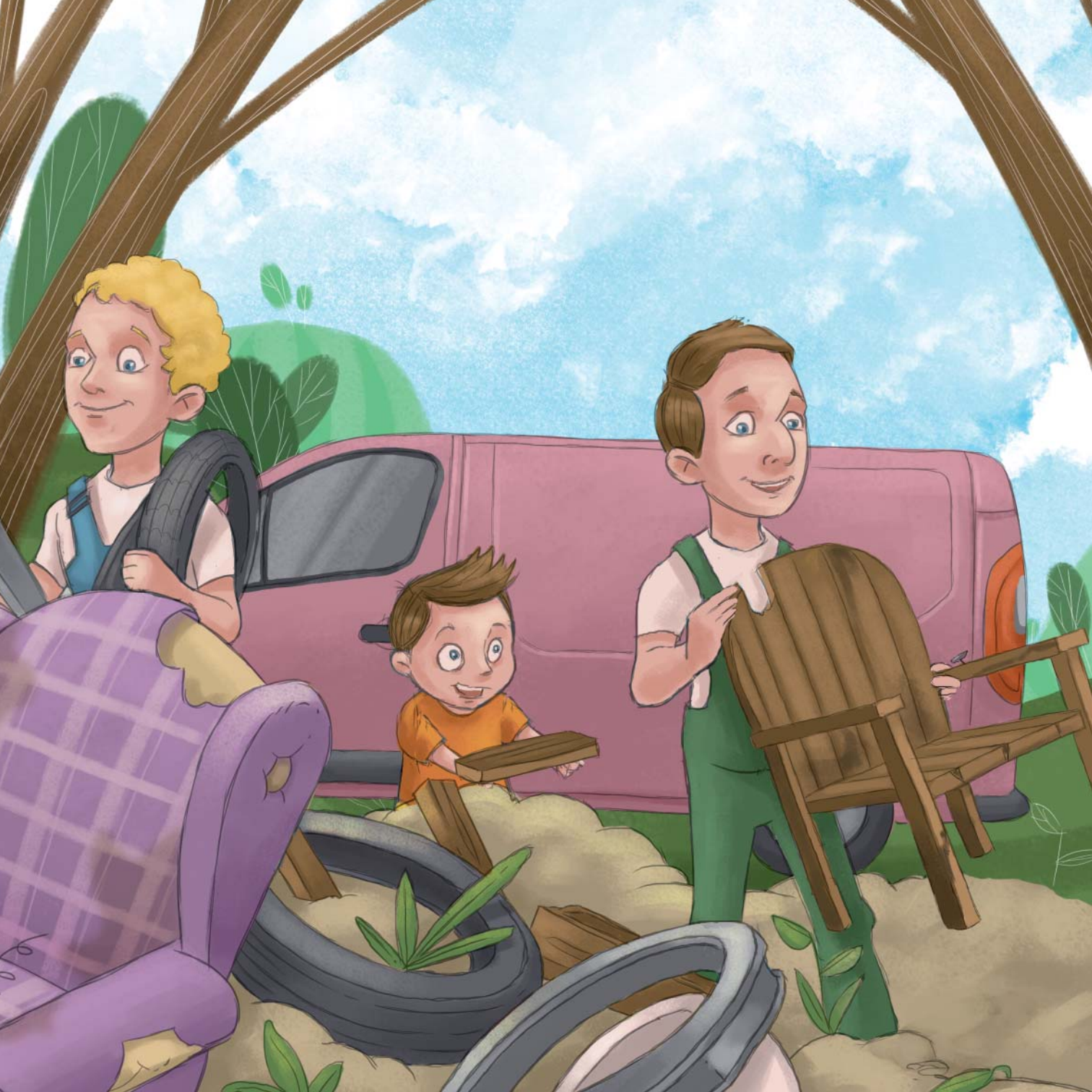

Na povratku kući stali su kod raznobojnih spremnika. "Tata, zašto smo tu stali i zašto je svaki spremnik druge boje?" Kiara je danas postavljala puno pitanja. "Zato što ćemo sada ovdje razdvojiti otpad koji smo pokupili u šumi i u svaki spremnik baciti ono za što je namijenjen. U plavi ide papir i karton. Sjećaš li se kutije od jaja koja smo jeli jutros? Ona ide u plavi spremnik zajedno s novinama i ostalim starim papirom. U žuti ćemo baciti ovu staru limenku i plastičnu bocu koju smo našli. Zeleni je za staklo. U njega ubacujemo staklenke od krastavaca, maslina, čokoladnih namaza i ostalo staklo, a u smeđi ide ostatak Vitovih hlača jer je to spremnik za odjeću i obuću", detaljno je objasnio tata.

"Uuuu, super! Mogli bi se svaki dan tako igrati doma, da ja odgovaram na pitanja koji otpad ide u koji spremnik", veselo je zacvrkutala Kiara. Igra joj se baš dopala pa ju je odlučila ispričati svojim prijateljima u vrtiću. Možda bi se i tamo mogli tako igrati. Pogodi koji otpad ide u koji spremnik? Veselila se vrtiću u ponedjeljak iako je bila tek subota. Tko će to dočekati!

Čim su se vratili kući tata je počeo zvati svoje prijatelje i dogovarati akciju čišćenja šume. Susjed Viktor je imao kombi pa su sve mogli u jednoj rundi utrpati i odvesti na reciklažno dvorište. I Vito je htio sudjelovati. Mama se malo bunila jer je još premali pa bi se mogao porezati na neke oštre predmete, ali mu je tata rekao da može ići s njima u slučaju da bude nekih lakših stvari za nositi. Vito je bio jako sretan što će se priključiti tati i njegovim prijateljima u akciji čišćenja. Želio se i on osjećati korisno i ispraviti grešku koju je netko tako nemarno učinio. Sve je bilo dogovoreno za sutradan rano ujutro. Svi su obukli staru odjeću koju nisu bacili jer je korisna upravo za ovakve prilike te se ne moraju brinuti hoće li se zamazati ili poderati. Tata je obukao svoje najdraže i najstarije radne hlače na tregere i krenuo s prijateljima susjedu po kombi.. I Kiara se htjela pridružiti, ali je ipak ostala doma ponovno gledajući crtić o kompostiranju kako bi mogla mami točno objasniti cijeli proces.

Dečki su bili brzi. U pola sata su sve pobacali u kombi i uputili se na reciklažno dvorište ostaviti sve što se ne može ponovno iskoristiti i popraviti.

Tata je neke od odbačenih stvari zadržao. Želio ih je upotrijebiti kao ukrase u vrtu. Kao da je dobio inspiraciju čineći dobro za šumu. Jednu je odbačenu gumu pretvorio u cvjetnjak za mamu, a jedan je stolac popravio i prebojio pa je izgledao kao nov. To je postao njegov omiljen stolac na našoj terasi!

Nakon akcije čišćenja prepuni doživljaja zaputili su se baki i djedu na ručak. Jedva su čekali da im sve ispričaju. Sa sobom su, kao i uvijek, nosili organski otpad koji su skupljali preko tjedna baki za kompost za vrt, a djedu za voćke. Osim kore od voća i ljuski od jaja tu se našlo i taloga kave, koju mama i tata svako jutro zajedno piju, ali i kore od povrća koje mama guli kada kuha ručak. Sav organski otpad koji su skupili stavljali su u jednu kantu, a onda je djed to sve prebacio u svoj drveni sanduk. "Vito, znaš li ti što se događa u tom sanduku da djed na kraju iz njega dobije kompost za bakin vrt i svoj voćnjak?" priupitala je Kiara brata. "Znam Kiara, ionako si mi to već sto puta ispričala, ali siguran sam da ćeš još jednom". "Znaš, u sanduku su ti i razni crvići i sitne životinjice koje jedu te kore od voća i povrća i na kraju ih usitne tako da nastane kompost", Kiara je to govorila kao da to prvi puta priča. "Da, da dobro", zakolutao je očima Vito već vidno iziritiran što stalno sluša istu priču. "Vito, nemoj tako. Seka je još mala i to je njoj jako zanimljivo pa zato ponekad priča iste priče u krug. Uostalom, ne znaju svi kako nastaje kompost i čemu on služi. Sigurna sam u to", mama je pokušala smiriti Vitu. "Da, ne znaju ti to svi u mom vrtiću mama. Ja sam im jedan dan objašnjavala kako je kompost hrana za biljke i neki su me u čudu gledali", objasnila je Kiara i napomenula kako će ona ubaciti sve u sanduk i provjeriti jesu li svi crvići na broju.

Ručak kod djeda i bake bio je jako zanimljiv jer su prepričavali dogodovštine s hlačama i čišćenjem šume.

Sljedeći vikend cijela se obitelj ponovno zaputila u šumu. Ovoga puta je odlazak u šumu bio pravo zadovoljstvo. Sve je bilo čisto cijelim putem, a zrak na proplanku mirisao je nekako svježije i čisto. Tako je to kada mislimo na prirodu. Ona je uvijek tu da nam dobro dobrim vrati. Naša briga za rijeke, šume i zrak je briga za nas same. Mi ne možemo bez prirode, a i ona ne može bez naše brige za nju.

Zadovoljstvo učinjenim dobrim djelom ispunilo je svima srca. Bio je to izlet za pamćenje!

SPRIJEČI!

PONOVNO UPOTRIJEBI!

ODVOJI!

POGNOJI!

Kontakt:

Nositelj projekta:

Grad Pazin
Družbe Sv. Ćirila i Metoda 10
52000 Pazin
Telefon: +385 (0)52 624 111
www.pazin.hr

Usluga d.o.o. Pazin
E-mail: info@usluga-pazin.hr
Tel.: +385 (52) 619 030
www.usluga-pazin.hr

Park d.o.o. Buzet
E-mail: info@park.hr
Tel.: +385 (52) 662 456
www.park.hr

„ProEduEko – znanjem do efikasnijeg gospodarenja otpadom“

Projektom će se provesti 10 izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom kojima će se informirati 100% stanovnika sa područja Grada Pazina i Buzeta te susjednih općina. Ukupna vrijednost projekta odnosno prihvatljivi troškovi iznose 439.697,86 kn. Dodijeljena bespovratna sredstva iznose 373.743,15 kn (84,99% potpore). Projekt sufinancira Europska unija iz Kohezijskog fonda.

Za više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr